

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО, ХРАНИТЕ И ГОРИТЕ

СОФИЯ 1040, бул. “Христо Ботев” № 55

№ 370 – април 2020

Птицевъдството в България през 2019 година

Броят на птиците към 31-ви декември 2019 година е с 0.3% повече спрямо 31-ви декември 2018 г. и достига 15.6 млн. броя. Кокошките носачки и подрастващите се увеличават с 2.2% до 7.107 млн. броя (Таблица 1). От тях 4.785 млн. броя са стокови носачки, 1.084 хил. броя са родители и 1.238 млн. броя са подрастващите. В птицефермите с 10 хил. и повече кокошки носачки и подрастващи се отглеждат 86.9% от птиците или 6.2 млн. броя.

Броят на живите пилета за угодяване към 31.12.2019 г. е с 4.1% по-малко спрямо 2018 г. Закланите бройлери през 2019 г. са 51.8 млн. броя (-1.6%) и е произведено 89.7 хил. тона месо – с 0.3% повече спрямо 2018 г. Отглеждането на бройлери е концентрирано в птицеферми с 10 хил. и повече птици – в 98 птицеферми се отглеждат 97.6% от пилетата за угодяване.

Към 31-ви декември 2019 г. пуйките са с 34.3% по-малко, а патиците са с 11.7% повече спрямо 2018 година.

Производството на яйца в България през 2019 година се увеличава спрямо 2018 г. – произведени са 1.399 млрд. броя яйца, което е със 7.8% повече спрямо предходната година. От тях 1.376 млрд. броя са от кокошки (+8.0%), като яйцата за консумация са с 5.5% повече, а разплодните яйца са с 23.1% повече.

Графика 1

Източник: МЗХГ, отдел “Агростатистика” – анкети “Птицевъдството в България”

Резултати и анализи

Основни видове птици в България към 31^{-ви} декември 2019 г. по статистически райони (NUTS2)

Таблица 1

(хил. броя)

Райони	Кокошки и подрастващи носачки	Пилета за месо	Общ брой кокошки и пилета	Пуйки	Патици	Други птици	Общо птици	Изменение 2019/2018
България	7 107	6 635	13 742	23	1 573	227	15 565	0.3%
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>5 296</i>	<i>6 417</i>	<i>11 713</i>	<i>15</i>	<i>667</i>	<i>82</i>	<i>12 477</i>	<i>0.4%</i>
Северозападен	732	480	1 212	6	109	9	1 336	-3.0%
Северен централен	1 803	2 854	4 657	1	158	6	4 822	-24.0%
Североизточен	1 667	1 342	3 009	4	77	9	3 099	20.9%
Югоизточен	1 094	1 741	2 835	4	323	58	3 220	50.0%
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>1 811</i>	<i>218</i>	<i>2 029</i>	<i>8</i>	<i>906</i>	<i>145</i>	<i>3 088</i>	<i>0.0%</i>
Югозападен	с	с	506	2	2	120	630	-28.4%
Южен централен	с	с	1 523	6	904	25	2 458	11.3%
Изменение 2019/2018	2.2%	-4.1%	0.9%	-34.3%	11.7%	11.3%	0.3%	

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" - анкета "Птицевъдството в България през 2019 г."

През 2019 г. стопанствата с кокошки носачки и подрастващи намаляват с 13.4% спрямо 2018 г. Намаление се наблюдава в стопанствата с до 10 хил. птици в стопанство, а птиците в тях са с 11.3% по-малко. Броят на стопанствата с 10 хил. и повече кокошки и подрастващи се увеличава с 6.0%, а броят на птиците в тях – с 4.7%. Към 31^{-ви} декември 2019 г. стоковите носачки са 4 785 хил. броя – с 2.1% повече спрямо 2018 г., носачките в родителските стада са 1 084 хил. броя – с 14.1% повече. Броят на подрастващите кокошки в края на 2019 г. е 1 238 хил. броя, което е с 5.8% по-малко спрямо 2018 г.

Пуйките носачки и подрастващите са с 19.3% по-малко спрямо 2018 г.

Увеличават се носачките и подрастващите при патиците – от 82.5 хил. броя през 2018 г. достигат 118.6 хил. броя през 2019 г. Броят на родителите се е увеличил над 2 пъти до 88.9 хил. броя, а подрастващите са с 37.7% по-малко спрямо 2018 г.

През 2019 г. се наблюдава намаление при пдпъдъците с 2.4% – стоковите носачки са 133 хил. броя (-8.0%), увеличават се родителите (+39.2%) и подрастващите (+9.6%).

Таблица 2

Разпределение на стопанствата и отглежданите в тях кокошки носачки и подрастващи според броя на птиците в стопанство към 31^{-ви} декември 2019 година

Брой птици в стопанство	Стопанства		Кокошки носачки и подрастващи	
	(брой)	изменение 2019/2018	(хил. броя)	изменение 2019/2018
1 ÷ 99	50 005	-13.4%	740	-8.9%
100 ÷ 9 999	102	-22.1%	189	-19.6%
10 000 ÷ 99 999	51	6.3%	1 748	9.7%
100 000 и повече	19	5.6%	4 430	2.8%
Общо	50 177	-13.4%	7 107	2.2%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Птицевъдството в България"

Стопанствата с живи пилета за угодяване към 31^{-ви} декември 2019 г. са 2.6 пъти повече спрямо 2018 г., като увеличението е при малките стопанства, в които се отглеждат до 10 хил. птици (Таблица 3). Броят на стопанствата с 10 хил. и повече пилета за месо се увеличава с 4.0%, но отглежданите в тях птици намаляват с 4.7% до 6 474 хил. броя, като заемат 97.6% от всички бройлери.

Таблица 3

Разпределение на стопанствата и отглежданите в тях пилета за месо според броя на птиците в стопанство към 31^{-ви} декември 2019 година

Брой птици в стопанство	Стопанства		Пилета за месо	
	(брой)	изменение 2019/2018	(хил.броя)	изменение 2019/2018
1 ÷ 199	403	368.8%	11	471.8%
200 ÷ 9 999	25	19.0%	150	19.9%
10 000 ÷ 99 999	87	7.4%	2 788	-1.6%
100 000 и повече	11	-15.4%	3 686	-6.9%
Общо:	526	161.8%	6 635	-4.1%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Птицевъдството в България"

Производство на яйца през 2019 година

Произведените яйца в България през 2019 година са 1 399 465 хил. броя – със 7.8% повече спрямо предходната година. Яйцата от кокошки са 1 375 713 хил. броя (+8.0%) – от тях 1 153 123 хил. броя са яйца за консумация (с 5.5% повече спрямо 2018 г.), а разплодните яйца от кокошки се увеличават с 23.1% до 222 590 хил. броя.

Графика 2

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкети "Птицевъдството в България"

Яйцата от кокошки заемат 98.3% от всички произведени яйца през 2019 г., яйцата от пѐдпѐдъци са 1.1% и яйцата от патици са 0.5%. Общо яйцата за консумация заемат 83.6% от всички яйца.

Стоковите носачки при пѐдпѐдъците са с 8.0% по-малко спрямо 2018 г., а произведените яйца от тях са с 13.5% по-малко. Яйцата от патици се увеличават с 22.8% и достигат 7 627 хил. броя.

Производство на яйца през 2019 г. по статистически райони (хил. броя)

Таблица 4

Райони	Яйца от кокошки		Яйца от други птици	Общо
	общо	в т.ч. за консумация		
Общо за страната	1 375 713	1 153 123	23 752	1 399 465
<i>Северна и Югоизточна България</i>	<i>1 014 363</i>	<i>802 887</i>	<i>10 331</i>	<i>1 024 694</i>
Северозападен	122 859	109 550	881	123 740
Северен централен	330 896	237 107	1 906	332 802
Североизточен	371 801	335 624	900	372 701
Югоизточен	188 807	120 606	6 644	195 451
<i>Югозападна и Южна централна България</i>	<i>361 350</i>	<i>350 236</i>	<i>13 421</i>	<i>374 771</i>
Югозападен	76 002	65 497	9 002	85 004
Южен централен	285 348	284 739	4 419	289 767

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Птицевъдството в България"

С най-висок дял при производството на яйца е Североизточният район с 26.6%, следват Северният централен район с 23.8% и Южният централен район – с 20.7% от общото производство на яйца. На първо място по производство на яйца от кокошки за консумация е Североизточният район – с 29.1%, следван от Южния централен район с 24.7% и Северния централен район с 20.6%.

От произведените 230 207 хил. броя разплодни яйца, 96.7% са яйцата от кокошки и 3.1% – от патици. Най-много разплодни яйца се произвеждат в Северния централен район (41.4%) и в Югоизточния район - 31.1% от общото производство.

Производство на яйца от кокошки

Графика 3

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" - анкета "Птицевъдството в България"

Общото тегло на произведените яйца през 2019 г. е 85 561 тона, което е с 8.6% повече спрямо 2018 г. Средното тегло на яйцата от кокошки е с 0.7% по-високо спрямо 2018 г., на яйцата от пъдпъдъци – с 4.7% по-ниско, а на яйцата от патици – с 12.0% по-ниско.

Тегло на произведените яйца през 2019 г.

Таблица 5

Вид яйца	Общо яйца	Средно тегло на яйцата	Общо тегло на яйцата
	(хил. броя)	(грама)	(тона)
От кокошки	1 375 713	61.6	84 685
в т.ч. за люпене	222 590		
– за месо	212 398		
– за носачки	9 125		
– общоползвателни	1 067		
От пуйки	428	80.3	34
От патици	7 627	78.7	600
От гъски	310	152.3	47
От пъдпъдъци	15 245	12.1	185
От щрауси	3	1 422.8	4
От токачки	139	40.1	6
Общо яйца:	1 399 465	///	85 561

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" - анкета "Птицевъдството в България през 2019 година"

Производство на месо от птици през 2019 година

По предварителни данни закланите птици през 2019 г. са 60.8 млн. броя, а произведеното месо е 116 хил. тона (-2.2% спрямо 2018 г.).

Произведеното месо от птици в кланиците през 2019 г. е с 1.8% по-малко спрямо 2018 г., като месото от кокошки и пилета бройлери е с 1.3% повече, а месото от патици - с 14.6% по-малко.

Таблица 6

Производство на месо от птици директно в стопанствата през 2019 година

Вид птици	Заклани птици в стопанствата	Общо живо тегло	Кланично тегло
	(хил. броя)	(тона)	(тона)
Кокошки и пилета	668	1 723	1 291
Пуйки	34	252	151
Други видове птици	115	311	231
Общо:	817	2 286	1 673

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" - анкета "Птицевъдството в България през 2019 година"

Предварителни данни за дейността на кланиците за бели меса в България през 2019 година са публикувани на интернет страницата на МЗХГ – <http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-zhivotnovdstvo/danni/>

Закланите птици в стопанствата са с 1.9% по-малко, а добитото месо е с 13.4% по-малко спрямо 2018 г.

Графика 4

*- предварителни данни

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика"

Графика 5

*- предварителни данни

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика"

Дейност на люпилните в България през 2019 година

Таблица 7

Вид птици	Люпилни (брой)	Заложени яйца за инкубация (хил. броя)	Реализирани еднодневни пилета (хил. броя)	Дял от общия брой на заложените яйца (%)
Кокошки, от тях:	57	104 943	80 490	92.29%
– за месо	21	95 310	76 471	83.82%
– за носачки	27	8 855	3 442	7.79%
– общоползвателни	17	778	577	0.68%
Пуйки	6	32	16	0.03%
Патици	15	8 686	5 442	7.64%
Други птици	39	45	23	0.04%
Общо	101	113 706	85 971	100.0%

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Птицевъдството в България през 2019 г."

Заложените яйца за инкубация са 114 млн. броя, от тях 105 млн. броя са от кокошки. За производство на пилета бройлери са заложили 95.3 млн. броя (83.8% от всички яйца), за производство на кокошки носачки – 8.8 млн. броя и за патета са заложили 8.7 млн. броя яйца. Реализираните еднодневни птици през 2019 година са почти 86 млн. броя общо, от които 76.5 млн. броя са пилета от специализирани хибриди за производство на месо, 5.4 млн. патета за производство основно на втлъстен черен дроб и 3.4 млн. броя сексирани женски пилета за носачки.

Основни видове птици в България към 31^{-ви} декември

(хил. броя)

Таблица 8

Година	Кокошки носачки и подрастващи	Пилета за месо	Кокошки и пилета общо	Пуйки	Патици	Гъски	Други птици	Птици общо
2010 г.	7 800	6 263	14 063	158	1 628	56	29	15 934
2011 г.	6 627	6 522	13 150	84	1 343	50	29	14 656
2012 г.	6 338	7 499	13 837	47	1 297	26	53	15 260
2013 г.	6 592	5 074	11 665	43	1 440	23	42	13 213
2014 г.	6 815	6 155	12 970	45	1 517	21	56	14 609
2015 г.	6 980	7 278	14 258	28	1 229	16	69	15 600
2016 г.	7 158	5 290	12 448	32	1 128	17	75	13 700
2017 г.	6 898	5 966	12 864	30	1 666	16	180	14 756
2018 г.	6 951	6 921	13 872	35	1 408	13	191	15 519
2019 г.	7 107	6 635	13 742	23	1 573	36	191	15 565

Източник: МЗХГ, отдел "Агростатистика" – анкета "Птицевъдството в България"

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Основна цел на наблюдението е да се определи:

- броят на птиците по видове и категории към 31^{-ви} декември, отглеждани в птицеферми (кокошки, патици, пуйки, гъски, пьдпъдъци, щрауси и токачки);
- производството на яйца за човешка консумация и за люпене по тип – за носачки, за месо или смесени (общоползвателни);
- реализация на бракуваните носачки и на угоените птици – предадени за клане в кланици, заклани в стопанствата, продажба на живи птици;
- структура и използване на люпилните – брой на заложените яйца за инкубация и реализирани еднодневни пилета;

Резултатите от изследването се използват за изготвяне на анализи и програми в сектора, както и за вземане на управленски решения при провеждане на аграрната политика в птицевъдството. Нормативният документ в страната, на който се основава статистическото изследване, е Националната статистическа програма за 2020 година. Резултатите от проведеното изследване кореспондират с изискванията на Регламент (ЕО) № 617/2008 и джентълменското споразумение между държавите-членки и Евростат за изготвяне на статистика за броя на стоковите кокошки носачки и производството на яйца за консумация.

Обхват на изследването: Резултатите обхващат броя на птиците по видове – кокошки, пилета за угояване, пуйки, патици, гъски и др., отглеждани в различни по размер птицеферми на територията на цялата страна и производството на яйца.

Определения за яйца, еднодневни пилета и домашни птици и техни категории, обхванати в статистиката:

1. **Яйца за люпене** – означава птичи яйца, включени в подпозиции 040711 и 040719 от Комбинираната номенклатура, предназначени за производство на пилета, класифицирани по вид, категория и тип и идентифицирани в съответствие с Регламент (ЕО) № 617/2008, произведени в Общността или внесени от трети страни.

2. **Пилета** – означава живи домашни птици, теглото на които не надвишава 185 грама, произведени в Общността или внесени от трети страни, и включени в подпозиции 0105 11,12,13,14 и 15 на Комбинираната номенклатура, от следните категории:

а) **Стокови пилета** – пилета от един от следните видове:

- пилета за месо – пилета, предназначени да бъдат угоени и заклани преди достигане на полова зрялост;
- пилета за яйца – пилета, предназначени за отглеждане с цел производство на яйца за консумация;
- пилета с двойно предназначение (общоползвателни) – пилета, предназначени и за снасяне на яйца и за месо.

б) **Пилета за размножаване** (родители) – пилета, предназначени за производство на яйца за стокови пилета.

3. **Люпилня** – предприятие за инкубиране на яйца, люпене и снабдяване с еднодневни пилета.

4. Видове птици:

- Петли, кокошки, пилета (*Gallus gallus*)
- Пуйки (*Meleagris spp.*)
- Патици (*Anas spp.*, *Cairina moschata*)
- Гъски (*Anser anser domesticus*)
- Токачки (*Numida meleagris domesticus*)
- Други птици: щрауси, пъдпъдъци

Въпросникът за изследването обхваща административна информация за стопанството, брой на птиците към 31^{-ви} декември, произведени яйца, предадени угоени птици за клане в кланица или заклани в стопанството, заложені яйца за люпене и реализирани еднодневни пилета през 2019 г.

Конфиденциалност – националните правила за определяне на конфиденциалността са дефинирани в Закона за статистиката. Съгласно чл. 25 не могат да се разгласяват или предоставят индивидуални статистически данни, както и статистическа информация, която обобщава данните за по-малко от три статистически единици или за съвкупност, в която относителният дял на стойността на изучаван параметър на една единица е над 85 на сто от общата стойност на този параметър за всички единици от съвкупността.

Достъпност и прозрачност – данните за общия брой птици, производството на яйца и производството на месо от птици, за дейността на люпилните са достъпни за потребителите на сайта на МЗХГ:

<http://www.mzh.government.bg/bg/statistika-i-analizi/izsledvane-zhivotnovdstvo/danni/>

съобразно установения срок в Националната статистическа програма.

Извадката от стопанства с птици, определени за анкетиране, обхваща 2 346 стопанства и е изготвена на база резултатите от проведеното преброяване на земеделските стопанства през 2010 година. Списъкът е допълнен със създадените нови стопанства след 2010 година. Изчерпателно се анкетираат стопанствата, в които се отглеждат най-малко 100 кокошки носачки или най-малко 200 пилета за угояване, или най-малко 100 други птици (пуйки + гъски + патици + други птици), или поне 1 щраус.

Анкетата е реализирана от експерти по агростатистика от областните дирекции „Земеделие” и служители от общинските служби по земеделие към МЗХГ.

Статистическите райони, цитирани в публикацията, са в съответствие с изискванията на общата класификация на териториалните единици за статистически цели, прилагана в Европейския съюз (NUTS2), съгласно Регламент (ЕС) № 31/2011. Районите, които образуват ниво 2 (NUTS2), са, както следва:

- **Северозападен** – Видин, Враца, Монтана, Ловеч и Плевен;
- **Северен централен** – Велико Търново, Габрово, Разград, Русе и Силистра;
- **Североизточен** – Варна, Добрич, Търговище и Шумен;
- **Югоизточен** – Бургас, Сливен, Ямбол и Стара Загора;
- **Югозападен** – Благоевград, Кюстендил, Перник, София-столица и София област;
- **Южен централен** – Кърджали, Пазарджик, Пловдив, Смолян и Хасково.